

**Zorgen
voor onze taal en letteren**

**Memorandum
voor de verkiezingen in 2019**

De Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (**KANTL**) werd door de overheid ingesteld als een autonoom, onafhankelijk en multidisciplinair genootschap. Ons doel is de studie, de beoefening en de bloei van de **Nederlandse taal** en **letteren**.

Met dat doel voor ogen organiseren we het hele jaar door **culturele** en **wetenschappelijke evenementen**. Daarvoor werken we vaak samen met partners uit de culturele of de wetenschappelijke sector. Ons Academiegebouw in Gent is ook een open huis voor andere spelers uit die sectoren, die bij ons een inspirerende plek vinden om hun activiteiten te doen plaatsvinden.

De KANTL geeft een tijdschrift en verscheidene reeksen **monografieën** uit. Verder kennen we wetenschappelijke en literaire **prijzen** toe en zijn we verantwoordelijk voor het beheer van een groot aantal fondsen. Met de opbrengst van die fondsen worden onze prijzen en publicaties gefinancierd.

Een bijzondere plek in onze werking wordt ingenomen door de zorg voor de **literaire canon**. In 2015 maakten we een dynamische lijst op met 50 (+1) essentiële werken uit de Nederlandstalige literatuur. Die canonlijst is een leidraad voor leerkrachten, leesclubs, bibliothecarissen, uitgevers, theatermakers, cultuurministers, televisiemakers en andere lezers.

Naar aanleiding van de verkiezingen in 2019 dringt de KANTL er bij de politieke verantwoordelijken op aan om een **bijzondere aandacht te blijven hebben voor **alles wat de Nederlandse taal en letteren in Vlaanderen doet bloeien**.**

We zetten onze voornaamste krachtlijnen even op een rij.

OP HET VLAAMSE NIVEAU

ONDERWIJS en VORMING

- Kwaliteitsvol onderwijs Nederlands in het lager en in alle richtingen van het middelbaar onderwijs:
  - Aandacht voor **verdieping** (grammatica, kennis van taal en literatuur)
  - Lesbevoegdheid Nederlands voor **leraren met een vorming** in taal en letteren
- Bescherming van het Nederlands in het hoger onderwijs:
  - behoud van de volwaardigheid en het prestige van het Nederlands als taal van onderwijs en onderzoek, met het oog op de belangrijke rol die de afgestudeerden van het hoger onderwijs in de samenleving op zich zullen nemen
  - verdere ontwikkeling van een Nederlandse wetenschappelijke terminologie en vakterminologie
- Bevordering van kwaliteitsvol standaardtaalgebruik in het onderwijs, de ambtenarij en de openbare omroep
- Volgehouden steun aan het bibliotheekwezen met het oog op leesbevordering
- Uitbouw van een volwaardig centrum rond de literaire canon in de KANTL, met middelbare scholieren als eerste doelpubliek
- Versterking van het onderwijs van het Nederlands als tweede taal voor nieuwkomers
- Ondersteuning voor leerlingen met taalachterstand in het kleuter- en basisonderwijs

WETENSCHAP

- Bijzondere aandacht bij de wetenschappelijke fondsen (met name het FWO) voor onderzoek naar Nederlandse taal en literatuur, ook in het kader van Vlaams-Nederlands onderzoeksfinanciering
- Steun aan Nederlandstalige wetenschappelijke tijdschriften, ter bevordering van het Nederlands als wetenschapstaal en om publicaties hierover in 'open access' mogelijk te maken

CULTUUR en ERFGOED

- Middelen voor het levend houden van een nationaal literair geheugen, m.n. kennis van de literaire canon
- Steun via het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) aan Nederlandstalige literaire tijdschriften, als broedplek voor experiment en aanstormend talent
- Steun via het VFL voor het uitgeven van poëzie
- Steun aan het culturele middenveld (o.a. auteursgenootschappen en andere organisaties die de lokale taal en geschiedenis bestuderen)
- Ondersteuning van initiatieven die gericht zijn op betrouwbare uitgaven van literaire werken uit de literaire canon
- Inclusie van oraal en talig erfgoed in de overheidsprogramma's rond (im)materieel erfgoed, zoals dialecten en plaats- en persoonsnamen

TAALBELEID

- Afstemming tussen Vlaanderen en Nederland i.v.m. het taal- en letterenbeleid, via de Nederlandse Taalunie (NTU) en andere organisaties
- Versterking van de steun door de NTU aan het extramurale universitair onderwijs Nederlands
- Aandacht voor helder en begrijpelijk Nederlands in de communicatie van de overheid met haar burgers
- Doorgedreven inspanningen om via VFL-steun aan vertalers het Vlaamse vertaalbeleid verder uit te bouwen
- Uitbouw van 'culturele diplomatie' via taal- en literaire activiteiten in het buitenland waar Vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering actief zijn

OP HET FEDERALE NIVEAU

- Meer aandacht voor de rol van de Koninklijke Bibliotheek van België in het academische en culturele weefsel van de twee grote taalgemeenschappen in ons land

OP HET EUROPESE NIVEAU

- Versterking van initiatieven en projecten die de lokale talen mee hun rol laten spelen in de digitale wereld (Digital Humanities: Clarin, Clariah, Dariah en fondsen voor vertaling)
- Blijvende aandacht voor het behoud van het Nederlands als middelgrote forumtaal in de EU en haar instellingen
- Blijvende aandacht voor taal- en letterkundig onderzoek in de Europese onderzoeksfinanciering

Meer weten over de KANTL? www.kantl.be

Meer weten over ons Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie? www.ctb.kantl.be

Meer weten over de literaire canon? www.litterairecanon.be

Ons contacteren? Koningstraat 18 – 9000 Gent – tel 09 265 93 40 – secretariaat@kantl.be